

faar en Fjerdedel af den eventuelle Fortjeneste, hvis det viser sig, at Nationalbanken faar en saadan gennem Seddeludstedelsesudvidelsen. Men trods alt, hvad her kan siges til Fordel for at sætte Afgiften ned til den halve Diskonto, vil jeg meget gerne være med til en Forhandling om et andet Grundlag end just denne halve Diskonto, enten saaledes, at Afgiften blev fastsat til en bestemt Rate, mindre end 5 pCt. og beregnet paa uden Smaalighed at give Banken Dækning for sine Tryknings- og Administrationsomkostninger, eller saaledes, at Staten fik en noget højere Procentafgift af Udbyttet end de ellers fastsatte 25 pCt. efter Bankens 6 pCt. De Beregninger, som kunde forelægges Udvalget, kunde saa ogsaa tage Hensyn til, om Staten f. Eks. ved Overtrækning af sin Folio i Banken blev gunstigt stillet med Hensyn til Renteraten, og til Bankens øvrige Imødekommen overfor Finanserne. Som sagt, en Forhandling er det efter min Mening meget rimeligt at optage. Men hele denne Side af Sagen er, finder jeg, slaet ganske urimeligt op paa Forhaand. Til syvende og sidst er Seddelfortjenesten en sekundær Ting. Seddelens Sikkerhed, Bankens Ævne til at regulere Pengemarkedet og histaa Erhvervene er for mig det alt overvejende.

Saa er der Spørgsmaalet om Oktrojens Varighed. Her kunde det se ud, som om der mellem det ærede Medlem fra Æbeltofts (N. Neergaard) Stilling og Lovforslaget var en meget dyb og principiel Kløft. Det ærede Medlems Ræsonnement lød i Korthed saaledes — det er ikke ordret, men det er ganske sikkert Tanken —: Det er ikke Tiden til at give faste Regler, hverken for Seddeludstedelsen eller Afgiften; thi hvad Følgen af de nuværende ekstraordinære Forhold paa Verdenspenge-markedet vil blive, ogsaa for Danmark, kan ingen vide; hvorledes vore egne finansielle og økonomiske Forhold vil udvikle sig, kan heller ingen vide, og vi bør ikke være bundne til en Lovordning, som hindrer os i at arrangere os i Overensstemmelse med de nyopstaaende Forhold, lad os saa hellere forlænge Retten efter den kongelige Anordning. Ræsonnementet ser meget bestikkende ud, det skal jeg gerne indrømme, og det ser ogsaa ud til, som jeg siger, at være i stærk Modstrid med Principet i det foreliggende Lovforslag. Men ser man nærmere til, bunder Ræsonnementet kun i dette, at denne Lov skal have en Tidsbegrænsning, lang nok til ikke at genere Banken i Afviklingen af de ekstraordinære Sedlers Omfang,

og dog ikke længere, end at de nye, fæstnede Forhold kan blive taget i Betragtning, naar vi skal lave den nye Oktroj. Det er givet, at en Lov maa vi i alle Tilfælde have for at faa forlænget Retten efter den nugældende Oktrojs § 7, Punkt 8, for Regeringen til at give Banken Lempelser. Disse Lempelser kan ikke udstrækkes over to Aar; for at forandre dette maa der en Lovforandring til, og alle erkender jo, at den 2 Aars Frist er for kort. Jeg vil sige, den er alt for kort, men om dette Spørgsmaal, der paa ingen Maade er et principielt Spørgsmaal, maa der kunne forhandles i al Ro og Fredsomlighed. Man maa dog kunne finde en Formel i Lovforslaget, hvorved de Forandringer i den kongelige Resolution af 30. September, som dette Lovforslag medfører, og hvorom vi kan enes, indføres, og der saa gives Loven en rundelig Tidsbegrænsning. I samme Øjeblik man ser saadan paa dette Forhold, er de tilsyneladende alvorlige og principielle Skillelinier borte, og der staar tilbage at komme overens om, hvortil man da mener, denne Ændring i den kongelige Anordning og dermed ogsaa Ændringen i den nuværende Oktroj bør staa ved Magt. Og dér staar jeg ganske vist paa det Standpunkt, at vi skal tilstaa en rundelig Tid; jeg regner de 3 Aar, som det ærede Medlem fra Æbeltoft omtalte, for ganske utilstrækkelige.

Sammenlignet med den betydelige Heftighed, som Forhaandsagitationen har antaget i denne Sag, kan man vel nok betragte mine Ord i Dag som meget tamme. Men lige fra det Øjeblik, da Debatten i Offentligheden tog Fart — og det skete, forinden Bestemmelserne i deres endelige Form forelaa —, har det været min Anskuelse, at en hel Del udenoms og uvedkommende har spillet ind med i Ivrigheden. Lovforslaget i dets endelige Form har bekræftet denne min Anskuelse. Der er ikke noget som helst himmelstormende i dette Lovforslag. Hvad der forekommer mig at være det betydningsfuldeste, er de nye Værdier, som skulde kunne regnes med til Metal-fonden, og Modifikationen deraf kan, som jeg før sagde, endogsaa ske uden Ændringer i Lovforslagets Ordlyd, men maa i alle Tilfælde kunne ske uden at give Anledning til meget stor Ivrighed. Baade Bemærkningerne til Lovforslaget og selve Lovforslaget giver Udtryk for, at Seddeludstedelsesudvidelsen ikke sker for at give Banken en Fortjeneste, men for Erhvervslivets Skyld, og skulde der dog blive en saadan Gevinst ved Ud-